

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.907/2013/17.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2014. március 24. április 28. napjain megtartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta, és 2014. április 30. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t

A hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette és más bűncselekmények miatt és társa ellen indított büntetőügyben az Egri Törvényszék 2013. október 7. napján kihirdetett 5.B.306/2013/9. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

I.r. vádlottat a bántalmazás hivatalos eljárásban büntett (1978.évi IV. törvény 226.§ (1) bekezdés), és társtettesként elkövetett jogellenes fogvatartás büntette (1978. évi IV. törvény 228.§),

II.r. vádlottat a bűnsegédként elkövetett bántalmazás hivatalos eljárásban büntett (1978.évi IV. törvény 226.§ (1) bekezdés), és társtettesként elkövetett jogellenes fogvatartás büntette (1978. évi IV. törvény 228. §) miatt emelt vád alól felmenti.

Az elsőfokú eljárásban felmerült 6645 (hatezer-hatszáznegyvenöt) valamint a másodfokú eljárásban felmerült 35.657 (harmincötezer-hatszázötvenhét) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

I n d o k o l á s :

I.

Az ügyben az Egri Nyomozó Ügyészség emelt vádat rendőr törzsőr-zászlós és rendőr rendőr törzs-örrmester ellen a következő tényállás alapján. „2011. november 12. napján 3 óra körüli időben a Rendőrkapitányság járőreiként a vádlottak előre tervezett közterületi gépkocsizó szolgálatot láttak el belterületén, melynek során r. tzls. volt a járőr. A szám előtti közterületen, az ott baráti társaságban tartózkodó sértettet rendőri intézkedés, igazoltatás alá vonták, melynek során II. rendű r.törm. a helyszínről elküldte a korábban a sértett társaságában tartózkodó két személyt. Az igazoltatás során I. rendű az nevére kiállított személyi igazolvánnyal indokolatlanul orrnyergen ütötte, amelyet a sértett szóvá tett. Erre I. rendű még egyszer ugyanilyen módon, ugyanott megütötte őt. Ezt követően I. rendű és II. rendű vádlottak megegyeztek abban, hogy előállítják a Rendőrkapitányságra, annak ellenére, hogy a sértett több alkalommal kérte a vádlottakat, hogy engedjék őt hazamenni a helyszíntől mintegy 10-15 méterre található lakásába. I. rendű és II. rendű ekkor indokolatlanul megbilincseltek, majd őt a szolgálati gépjárművük hátsó ülésére

belökték és a Rendőrkapitányság épületébe szállították, ahol a folyosón található radiátorhoz bilincseltek. A vádlottak a sértett édesanyjának, r. őrnagynak a Rendőrkapitányság épületébe történő érkezését követően szabadon bocsátották. a bántalmazás következtében az orrnyereg hámphorzsolósos sérüléseit szenvedte el, mely sérülések nyolc napon belül gyógyulóak.

I. rendű r.tzls. és r.törm. a Btk. 137. § (1) bekezdése I) pontja alapján hivatalos személynek minősülnek."

A törvényszék I.r. vádlottat bántalmazás hivatalos eljárásban büntette (1978. évi IV. törvény 226. § (1) bekezdés), és társtettesként elkövetett jogellenes fogvatartás büntette (1978. évi IV. törvény 228. § (1) bekezdés) miatt halmazati büntetésként 2 év börtönre és mellékbüntetésül rendfokozatban visszavetésre ítélte. A büntetés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette, megállapítva, hogy a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátásnak a büntetés háromnegyed részének kitöltését követően van helye. A vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

II.r. vádlottat a fenti minősítés szerint bűnsegédként elkövetett bántalmazás hivatalos eljárásban büntette és társtettesként elkövetett jogellenes fogvatartás büntette miatt halmazati büntetésül 1 év 6 hónap börtönre és mellékbüntetésként rendfokozatban visszavetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy e vádlott a végrehajtás esetén a börtönbüntetés háromnegyed részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra. A vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

Kötelezte továbbá a vádlottakat a felmerült bűnügyi költség viselésére.

Az Egri Törvényszék a következő történeti tényállást állapította meg:

I. r. vádlott és II. r. vádlott 2011. november hó 12. napján 3 óra körüli időben a Rendőrkapitányság járőreiként előre tervezett közterületi gépkocsizó szolgálatot láttak el belterületén, melynek során I. r. vádlott volt a járőrvezető.

Az I. r. és II. r. vádlottak a szám előtti közterületen az ott baráti társaságban tartózkodó sértettet rendőri intézkedés, igazoltatás alá vonták, melynek során II. r. vádlott a helyszínről elküldte a korábban a sértett társaságában ott tartózkodó . A II. r. vádlott ezt követően jelenlétével biztosította az I. r. vádlott további eljárását.

Az igazoltatás során a sértett nevére kiállított személyi igazolvány plastik kártya élével indokolatlanul orrnyergen ütötte, melyet a sértett szóvá tett. erre még egyszer a plastik kártyával ugyanilyen módon és ugyanott megütötte a sértettet. I. r. és II. r. vádlottak ezt követően megegyeztek abban, hogy sértettet előállítják a Rendőrkapitányságra annak ellenére, hogy a sértett több alkalommal kérte a vádlottakat, hogy engedjék őt hazamenni a helyszíntől mintegy 10-15 méterre, a szám alatt található lakásába.

I. r. vádlott és II. r. vádlott indokolatlanul megbilincselte sértettet, majd belökték a sértettet a szolgálati gépjárművük hátsó ülésére, és a Rendőrkapitányság épületébe

szállították őt, ahol a sértettet a folyosón található radiátorhoz bilincselték. A vádlottak a sértett édesanyjának, rendőr őrnagynak a Rendőrkapitányság épületébe történt érkezését követően sértettet szabadon bocsátották. A sértett jogellenes fogvatartása körülbelül 30 percig tartott.

sértett a bántalmazás következtében az orrnyereg hámoshorzsolásos sérüléseit szenvedte el, mely sérülések nyolc napon belül gyógyulóak. A sértett magánindítványt a könnyű testi sértés miatt nem terjesztett elő.

I. r. és II. r. vádlottak a cselekmények elkövetésekor az 1978. évi IV. törvény 137. § 1. pont I.) alpontja alapján hivatalos személynek minősültek, és az ítélet meghozatalakor is hivatalos személyek voltak.

II.

Az ítélet ellen bejelentett fellebbezések és az azokra tett észrevételek

Az ítélet ellen egyrészt az ügyész jelentett be fellebbezés a vádlottak terhére, az előzetes mentesítés mellőzése érdekében.

Másfelől a vádlottak és a védő a tényállás téves megállapítása miatt, a hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette tekintetében felmentés céljából éltek jogorvoslattal.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.546/2013/1-II. számú átiratában az ügyészi fellebbezést módosítással, a tényállás kiegészítése és a jogi indokolás helyesbítése végett is fenntartotta, az előzetes mentesítés mellőzésének indítványozása mellett, a védelmi perorvoslatokat alaptalannak tartva. A tényállás álláspontja szerint részben hiányos, mert nem tartalmazza a vádlottak parancsnoki jellemzésének adatait, melynek tényállásba foglalására tett indítványt. Az elsőfokú bíróság bizonyíték-értékelő tevékenységét, az alkalmazott jogszabályról szóló döntést és a cselekmények minősítését is törvényesnek tartotta, mint ahogy a büntetés nemeit is. Érvelése szerint azonban az előzetes mentesítésnek nem állnak fenn a törvényi előfeltételei, ezért a kedvezmény mellőzendő, mint ahogy a feltételes szabadságra bocsáthatóságról szóló rendelkezés is, tekintettel arra, hogy az 1978. évi IV. törvény alkalmazására került sor. Egyéb részekben az első fokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A fellebbezési tárgyaláson az ügyész az átiratában foglaltaknak megfelelően tett indítványt az ítélet részbeni megváltoztatására. Érvelése szerint a másodfokú eljárásban lefolytatott bizonyítás annyiban vezetett új eredményre, hogy sértett sem tekinthető maradéktalanul szavahihetőnek. vallomásából megállapítható a sértett radiátorhoz való bilincselésének ténye, amiből következik, hogy a vádlottak elhallgatták a rájuk nézve kedvezőtlen részleteket, így a sértett orrának plasztikkártyával történő megütését is. Az elkövetéskor a büntetési tételkeret a halmazati szabályok miatt 2 hónaptól 7 év 6 hónapig terjed, a középérték 46 hónap, azaz 3 év 10 hónap. Ez mindenképpen enyhébb, mint az elbíráláskor hatályos törvény szerinti középérték, azaz a 4 év 3 hónap, így az elkövetéskori jogszabály az enyhébb.

A védő kifogásolva az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységét, eltérő tényállás megállapítása mellett, elsősorban bűncselekmény hiánya, másodlagosan bizonyítottság hiánya miatt indítványozta a vádlottak felmentését.

A vádlottak védőjének perbeszéde szerint egyáltalán nem zárható ki, hogy a sértettnek a gépjárműben történő dobálózása, őrjöngése, önmagának kiszabadítási kísérlete során keletkeztek a kisebb sérülései a sértettnek. A vádlottak a munkájukat végezték szakszerűen, arról a vádlottak nem tehetnek, hogy az intézkedést követően orvosi kivizsgálásra a sértett nem lett elküldve. Hangsúlyozta, hogy azzal kellett volna az eljárás során foglalkozni, hogy a sértett édesanyja határozottan leírta jelentésében, hogy az anyai ösztön azt kívánta tőle, hogy hazavigye a gyermekét minél hamarabb, amivel egyértelműen hivatali visszaélés bűncselekményét valósította meg. A sértett viselkedésével kapcsolatosan tanú vallomását kérte elfogadni és a vádlottakat az ellenük emelt vád alól felmenteni kérte.

I.r. vádlott felszólalásában ártatlanságát hangoztatta.

III. A felülbírálat

Az ítélet tábla elsődlegesen kiemeli, hogy a másodfokú ügy 2013. december 18. napján érkezett az ítélet táblára. Ennek rögzítése azért szükséges, mert 2014. január 1-jétől a Be. 470. § (1) bekezdés c) pontja alapján a vádbeli bűncselekmény tekintetében katonai büntetőeljárásnak van helye. A Be. 605. §-a értelmében azonban a módosító törvény hatályba lépése előtt érkezett ügyben az ítélet táblának kellett eljárnia.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelemben felülbírált. Az ítélet tényállásának megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett. A revízió elvének szem előtt tartásával ellenőrizte, hogy az elsőfokú bíróság megtartotta-e az eljárási szabályokat és vizsgálta az ítélet megalapozottságát is.

Ennek során megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok szerint folytatta le. Nem vétett sem feltétlen (Be. 373. § (1) - (3) bekezdés) sem olyan súlyú relatív eljárási hibát (Be. 375. § (1) bekezdés), mely az érdemi felülbírálatot kizárná. Részben eltért azonban a perjogi normáktól és a követett gyakorlattól, mely az alábbiakban foglalható össze.

A vádlott kihallgatására vonatkozó, az eljárási törvényben több helyen szabályozott normák alapján kialakított és most már állandósult bírói gyakorlat szerint a vádlottat csak azt követően kérdezheti a hatóság a büntetőjogi felelősségről, hogy kioktatta a hallgatás jogára. Az önvádra kötelezés tilalmának elve és a hallgatási jog, mint a védelem jogának az Alaptörvény Szabadság és Felelősség része XXVIII. cikkének (3) bekezdésében is megfogalmazott részei ugyanis garanciális jellegűek, melyek maradéktalan betartására feltétlen törekedni kell. Az eljárási szabályoktól eltérés jelen esetben ugyanakkor a követett ítélezés szerint csak relatív, mert az I. r. vádlott az érdemi védekezést, a részletes vallomást már a szükséges törvényi figyelmeztetéseket követően terjesztette elő, a II. r. pedig az ügy érdemére vonatkozóan nem tett vallomást.

Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének nem tett megfelelően eleget, a megállapított tényállás felderítetlenség és téves ténybeli következtetések folytán a Be. 351. § (2) bekezdés a) és d) pontjában írt okból jelentős mértékben megalapozatlan.

A másodfokú felülbírálat egyik kardinális szabálya (Be. 351. § (1) bekezdés) a tényálláshoz kötöttséget fogalmazza meg, mely szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan. Fő szabályként, a perrendszerűen lefolytatott bizonyítást, és helyes, hiánytalan ténymegállapítást követően a másodfokú bíróság ténykérdésben nem foglalhat eltérően állást, nem mérlegelheti felül az elsőfokú bíróság bizonyíték-értékelő tevékenységét. Az általános norma szerint ténybírósnak az első fokon eljáró bíróságot kell tekinteni. Ha a fellebbezési eljárásban nem érvényesülne a részletezett fő szabály, akkor az elsőfokú bíróság eljárása és ténymegállapító tevékenysége majd korlátlanul figyelmen kívül lenne hagyható és ekkor párhuzamosan két ténybíróság jönne létre. Ennek elkerülése érdekében érvényes a fő szabály, hogy a másodfokú bíróság határozata az elsőfokú bíróság által megállapított tényálláson alapul. A kivétel pedig az, ha a tényállás megalapozatlan, mert akkor a tényálláshoz kötöttség elve nem érvényesül.

Jelen ügyben a törvényi kivétel állapítható meg, mert a tényállás több okból megalapozatlan. A tényálláshoz kötöttség elvének egyik fontos részletszabálya, hogy a másodfokú bíróság a vádlott terhére az első fokú ítéletben foglaltaktól eltérő tényállást nem állapíthat meg, azaz az első fokon felmentett vádlottat eltérő tényállás alapján a fellebbezési bíróság nem ítélt el. A vádlott javára ugyanakkor e kötöttség nem áll fenn, mert a Be. 352. § (1) bekezdés b) pontja értelmében másodfokú bíróság az iratok tartalma, ténybeli következtetés vagy a felvett bizonyítás alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállást állapíthat meg, ha a vádlott felmentésének (részbeni felmentésének) vagy az eljárás megszüntetésének (részbeni megszüntetésének) van helye. A felülbírált ügyben ilyen eljárásjogi helyzet alakult ki, mert a felvett bizonyítás eredménye és helyes ténybeli következtetések alapján olyan tényállás megállapítása indokolt, mely a vádlottak felmentését eredményezi.

Az első fokú ítélet tényállása egyfelől felderítetlen, mert a bíróság nem vizsgálta meg minden olyan lényeges bizonyítékot, mely jelentőséggel bír az ügy helyes eldöntése szempontjából. Nem került sor a vádbeli eset idején a rendőrség épületében fegyveres őrzési feladatokat ellátó személy kihallgatására, aki érdemi információkkal bírt az ügyről, ezen túlmenően a sértett arcsérülésére nézve indokoltsága ellenére nem folyt orvosszakértői bizonyítás. A másodfokú bíróság a fellebbezési tárgyaláson a bizonyítási hiányosságokat orvosolta, a szükséges személyi és szakértői bizonyítást lefolytatta, mely által lehetőség nyílt a megalapozatlanság kiküszöbölésére.

Megállapítható, hogy a vádirat és az elsőfokú ítélet tényállásának logikája szerint a két vádlott különösebb ok nélkül igazoltatás alá vonta a sértettet, majd minden ok nélkül, indokolatlanul az I. r. vádlott orrnnyergen ütötte a sértettet. Ezt megelőzően a II. r. vádlott már a helyszínről elküldte a sértett társaságában lévő személyeket, mintha már előre tudott volna arról, hogy bántalmazás fog történni, majd annak ellenére, hogy a sértett

kérte, hogy engedjék őt hazamenni, indokolatlanul megbilincseltek és előállították a kapitányság épületéhez.

Ezen ténymegállapítás több téves ténybeli következtetés miatt is megalapozatlan, mely megalapozatlansági ok megszüntetésének a logika szabályainak megfelelő helyes ténybeli következtetés által nem volt eljárásjogi akadálya. Az elsőfokú bíróság alapvetően a sértetti vallomást elfogadva, figyelmen kívül hagyta a vádlottakat mentő tartalmú bizonyítékokat és bírói bizonyossággal állapított meg olyan tényeket, melyek a teljes bizonyítás anyaga mellett valójában kétségesek. A ténybeli következtetések helyességének megítélésekor nem lehet figyelmen kívül hagyni a logika törvényszerűségeit.

Hiányos is a tényállás, mert olyan alapvető és bizonyított tényeket sem rögzít, amelyeket a sértett vallomása is alátámasztott és megerősített. A bizonyítékok értékelése nem jelentheti azt, hogy a sértett és a vádlott által is alátámasztott olyan tényeket nem rögzít a bíróság a történeti tényállásban, amelyek nem illeszkednek a vád által felállítandó sémába.

Nem rögzítette így az sértett által is többször elmondott, elismert azon tényt, hogy „ellökte”, „eltaszította” magától az intézkedő rendőrt, és ezután került sor a megbilincselésre és előállítására.

Nem tartalmazza a tényállás, hogy a sértettet a kapitányságon a vádlottak feletteseként dolgozó édesanyja szabadította megjelenésével.

Nincs tényállásba foglalva, hogy a sértett és társai az intézkedés kezdetétől folyamatosan azt hangoztatták, hogy az édesanyja magas rangú rendőr, míg a vádlottak ennek ellenére sem engedték el, hanem folytatták az intézkedést és előállították a rendőrkapitányságra.

Nincs a tényállásban utalás a sértett ittasságára, a saját szavai szerinti „önkívületi” állapotú örvöngésére, és a rendőri intézkedéssel szembeni „ellenállására”, „rugdosódására”, „kapálózására” sem, amely kifejezések a sértett vallomásában használt kifejezések.

A megalapozatlanság azonban a másodfokú eljárásban új, alapvetően eltérő tényállás megállapításával orvosolható volt.

Az ítélet tábla a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontjában írt jogkörében, a felvett bizonyítás eredménye és helyes ténybeli következtetések alapján az első fokú ítélettől eltérően a következő tényállást állapítja meg.

I. r. vádlott elvált családi állapotú, jelenleg élettársi kapcsolatban él. Egy kiskorú gyermeke van jelenlegi élettársától, valamint a volt feleségétől egy nagykorú és egy kiskorú gyermeke született, akik után tartásdíjat fizet, melynek összege mindenkor illetményének 36 %-a. Rendészeti szakközépiskolát végzett, 1994. január hó 01. napja óta rendőr. Jelenleg a Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Közlekedésrendészeti Osztály Forgalomellenőrzési Alosztálya állományában járőrvezetőként dolgozik, rendőr főtörzssászlós rendfokozatban, a havi nettó jövedelme 150.000,- Ft. Egyéb jövedelme nincs.

Ingatlanulajdonát képezi a szám alatti ingatlan 1/6-od tulajdoni hányada. Más ismert vagyona nincs. Katona volt őrmesterként. Büntetlen előéletű, szabálysértési nyilvántartásban nem szerepel.

II. r. vádlott házas családi állapotú. Egy kiskorú gyermeke van, illetve a felesége 2013. decemberre várja második gyermeküket. Rendészeti szakközépiskolai végzettségű, 2008.

július hó 01. napja óta rendőr. Jelenleg a Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Közrendvédelmi Alosztálya állományában dolgozik körzeti megbízottként, rendőr törzsőrmester rendfokozatban. A havi nettó jövedelme 170.000,- Ft. Egyéb jövedelme nincs.

Vagyonát képezi a lakóhelyéül szolgáló, szám alatti ingatlan 1/1 tulajdoni arányban, illetve a forgalmi rendszámú gépjármű. Más ismert vagyona nincs. Katona nem volt.

Büntetlen előéletű, szabálysértési nyilvántartásban nem szerepel.

I. r. vádlott a tényállásban megállapított cselekmények idején a Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztályának hivatásos állományú tagja volt, rendőr főtörzssászlós rendfokozatban, járőrvezető beosztásban. II. r. vádlott a tényállásban megállapított cselekmények idején a Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Alosztályának hivatásos állományú tagja volt, rendőr törzsőrmester rendfokozatban. A II. r. vádlott járőrként teljesített szolgálatot, I. r. vádlott járőrtársa volt.

I. r. vádlott 1994. január hó 01. napja óta rendőr, és a tényállásban megállapított cselekmények elkövetésének idején a Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztályának hivatásos állományú tagja volt, rendőr főtörzssászlós rendfokozatban, járőrvezető beosztásban. I. r. vádlott jelenleg a Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Közlekedésrendészeti Osztály Forgalomellenőrzési Alosztálya állományában járőrvezetőként dolgozik rendőr főtörzssászlós rendfokozatban.

Az I. r. vádlott szolgálati ideje alatt - 1994. január hó 01. napja és 2012. december hó 03. napja között - háromszor részesült dicséretben (egyszer pénzjutalomban, kétszer jubileumi jutalomban), míg fenyítése ezen időszak alatt nem volt, valamint eddig egy alkalommal indult vele szemben fegyelmi eljárás. Jelen büntetőeljárással összefüggésben az I. r. vádlottal szemben a Rendőrkapitányságon a 10020-103/24/2011.Fe. számon fegyelmi eljárás van folyamatban, mely a büntetőeljárás jogerős befejezéséig felfüggesztésre került.

II. r. vádlott 2008. július hó 01. napja óta rendőr, és a tényállásban megállapított cselekmények elkövetésének idején a Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Alosztályának hivatásos állományú tagja volt, rendőr törzsőrmester rendfokozatban, és járőrként teljesített szolgálatot. II. r. vádlott jelenleg a Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Közrendvédelmi Alosztálya állományában dolgozik körzeti megbízottként rendőr törzsőrmester rendfokozatban.

A II. r. vádlott szolgálati ideje alatt - 2008. július hó 01. napja és 2012. december hó 03. napja között - dicséretben nem részesült, fenyítése ezen időszak alatt nem volt, valamint eddig három alkalommal indult vele szemben fegyelmi eljárás. Jelenleg II. r. vádlottal szemben jelen büntetőeljárással összefüggésben a Rendőrkapitányságon a 10020-103/24/2011.Fe.számon fegyelmi eljárás van folyamatban, mely a büntetőeljárás jogerős befejezéséig felfüggesztésre került.

I. r. vádlott és II. r. vádlott 2011. november hó 12. napján 3 óra körüli időben a Rendőrkapitányság járőreiként előre tervezett közterületi gépkocsizó szolgálatot láttak el belterületén, melynek során I. r. vádlott volt a járőrvezető.

Az I. r. és II. r. vádlottak a szám előtti közterületen az ott baráti társaságban tartózkodó sértettet rendőri intézkedés, igazoltatás alá vonták, mert észlelték, hogy az utcán vizek. Az igazoltatás során II. r. vádlott a helyszín közvetlen közeléből elküldte a korábban a sértett társaságában ott tartózkodó. A II. r. vádlott ezalatt a rendőrségi gépkocsi ellenkező oldalán állt, mint társa az I. r. vádlott, aki magához hívta sértettet.

Az igazoltatás során I.r. vádlott elkérte az erősen ittas sértett személyi igazolványát, aki azonban flegma mozdulattal és pimasz hanghordozással a nála lévő plastik kártyákat felmutatta az I.r. vádlottnak azzal, hogy válasszon.

I. r. vádlott kivette a sértett személyi igazolvány kártyáját, felmutatta, rákérdezve, hogy valóban azt vette-e ki.

sértett sérelmezte az igazoltatását, hangoztatta, hogy nem csinált semmit, és engedjék el, mert az ő édesanyja is magas rangú rendőr.

Az intézkedés közben a sértett egyre ingerültebb lett, majd eltaszította I. r. vádlottat magától.

I. r. vádlott ekkor a gépjárművet megkerülve I. r. vádlott segítségére sietett. Gyors megbeszélés során megegyeztek abban, hogy sértettet a szabálysértés elkövetése és a hivatalos személy elleni erőszak miatt előállítják a Rendőrkapitányságra.

I. r. vádlott és II. r. vádlott megbilincselte az intézkedésnek ellenálló sértettet, aki kapálódzott, rugdosódott és kiabált ezalatt, majd a Rendőrkapitányság épületébe szállították őt, ahol a még mindig önkívületi állapotban lévő sértettet a folyosón található radiátorhoz bilincseltek. A vádlottak a sértett édesanyjának, rendőr őrnagynak a Rendőrkapitányság épületébe történt érkezését követően sértettet ügyeletes tiszt közreműködésével szabadon bocsátották.

sértettnek az események alatt az orrnyereg és a bal szem alatti arcfél hámhörzsolásos sérülését szenvedte el, mely sérülés nyolc napon belül gyógyulóak. A sértett magánindítványt a könnyű testi sértés miatt nem terjesztett elő.

A bizonyítékok értékelése során a következőket vette figyelembe a másodfokon eljáró bíróság.

A Debreceni Ítéltábla másodfokú eljárásban tárgyalást tartott és a másodfokú részbizonyítás szabályai szerint részben eleget tett a védő bizonyítási indítványának. Az elsőfokú eljárásban a hallgatás jogával élő II. r. vádlott részletes vallomást tett az események egészére nézve, melynek során a nyomozás során tett gyanúsítottai vallomásaival összhangban azt némileg kiegészítve tette meg az egész eseménysorra kiterjedő vallomását. Vádlott-társával egyezően adta elő a sértett viselkedését, aki flegma hangnemben provokálta őket már az intézkedés elején, hogy válasszák ki az igazolványát.

Határozottan állította, hogy az I. r. vádlott nem ütötte meg a sértettet, hanem a sértett által felmutatott kártyák közül kihúzta az igazolványát és felmutatta a sértett irányába, hogy ez a személyi igazolványa, illetve rákérdezett kétszer, hogy ez az ő igazolványa-e. Szükséges megjegyezni, hogy ezen vallomásrész egybecseng a sértett vallomásával abban, miszerint a sértett is elismerte, hogy ő az igazolványát nem adta át, a vádlottnak mondta, hogy húzza ki az okmányát mert ő nem látja. A sértett vallomásának hitelességét azonban gyengíti az a tény, hogy egy helyen álltak az intézkedő rendőrrel, így semmi ok nem magyarázta azt, hogy ő ne tudta volna kiválasztani a saját igazolványát, ugyanolyan fényviszonyok között állt az intézkedő I. r. vádlott is. A II. r. vádlott a vallomásában elismerte a szabálytalanságokat, így azt, hogy egyikük sem ült a sértett mellé, azt, hogy nem jelentették rádión a kényszerintézkedést. Magyarozatként előadta, hogy a kapitányság az eseménytől mindössze 300-400 méterre van. Az ittassággal kapcsolatban előadta, hogy annak ellenőrzésére nem volt okuk, hiszen gyalogosan közlekedett a sértett és olyat sem észleltek, hogy közterületen fogyasztott volna szeszesitalt. A sértett sérüléseire emlékezett azzal, hogy karcolás jellegű vízszintes sérülések voltak rajta, mint amikor valaki egy bokorba beledől. Kérdésre elmondta, hogy az előállítást követően a fogvatartásért felelős személy az ügyeletes tiszt, neki ügyeleti szakvizsgája sincs, nem az ő kötelessége volt értesíteni az előállított személyről a kapitányságvezetőt vagy a megyei központ ügyeletét sem. Nem is tudja az ezzel kapcsolatos hivatalos protokollt. Az ügyeletes feladata az őrzésről intézkedtetni az előállítást végző rendőrt, valamint arról, hogy előállító helységbe, kihallgatásra vagy bárhova kerüljön, ha orvosi vizsgálatra kell vinni, akkor ők nem is vihetik, mint érintettek.

A másodfokú eljárásban ismételten kihallgatott sértett tanú korábbi vallomásaival egyezően alkohol fogyasztását mérsékeltnak jellemezte, azzal, hogy nem volt olyan részeg, hogy ítéliképességét elvesztette volna. Elismerte, hogy az intézkedés során is hivatkozott arra, hogy az édesanyja rendőr. Jellemző, hogy a sértett a hivatalos személy rendőrrel szembeni erőszakot legtöbbször finomabb, tompább módon írta le úgy, hogy „védekezésből eltoltam magamtól” kifejezést használta amivel kapcsolatban más esetben részben ő is, de a baráti társasága is „eltaszítást” említett. A II. r. vádlott cselekvőségét le se tudta írni, ugyanis elismerte, hogy az általa említett orra ütés és ellökés nagyon rövid idő alatt történt, ezalatt azt se tudta, mit csinált pontosan a II. r. vádlott. Annyit tudott, hogy a barátait küldi el, az autó másik oldalán állt és nézelődött, nem csinált semmit, nem is biztatta a társát, hogy üssön meg vagy hasonló. A másodfokú eljárásban is arról tett vallomást, hogy véleménye szerint a másik rendőr nem láthatta az ő megütését. A 2011. december 22-ei vallomását nem tartotta fent, amelyben az került rögzítésre, hogy annyira ittas volt, hogy nem tudta mi történik, sőt állítása szerint ő nem is mondott ilyet a kihallgatása során. Azt a másodfokú eljárásban is elismerte, hogy a kényszerintézkedésnek ellenállt, kapálózott miközben rátették a bilincset.

Új és igen lényeges tanúként hallgatta ki a másodfokon eljáró ítélőtábla, aki biztonsági őr volt a Rendőrkapitányság épületében, amikor előállították a sértettet. vallomása azért is ügydöntő jelentőségű, mert a speciális helyzetére tekintettel nem tekinthető egyik vagy másik irányba elfogultnak, sem hivatásrendi érdek okán, sem arra tekintettel, hogy a

főnöke fia a sértett. Elfogulatlanságát támasztja alá az a tény is, hogy volt olyan részletkérdés, amelyben cáfolta a vádlottak vallomását és több részletkérdésben a sértett illetve a sértett édesanyjának a vallomását. Részletezte a sértett magatartását, így ő arra lett figyelmes, amit még a mosdóban is lehetett hallani, hogy kiabál a sértett, sértő szavakat kiabál, „gyertek üssetek meg”, provokálta a vádlottakat és hangoztatta, hogy úgylis megkapja a védelmet, mert az édesanyja rendőr. A vádlottak vallomásától eltérően előadta, hogy oda volt bilincselve a radiátorhoz. A tanú volt az, aki a kapitányság épületébe a sértett édesanyját beengedte. Azt is kiemelte, hogy nagyon összefüggéstelenül beszélt a sértett, lehetett rajta látni, hogy nagyon ittas. Egy nagyon pici sérülést látott az orrán, egy kis piros csíkot. A fotóhoz képest ő egy pici karcolást látott, ami olyan volt, mint egy friss karcolás. A fényképen, amit a sértett édesanyja becsatolt az eljárás során, az állítása szerint nem is hasonlít arra, amit ő látott, mert az egy nagyon pici karcolás volt. Határozottan állította, hogy oda volt bilincselve a sértett a radiátorhoz, amivel a vádlottak korábbi védekezését cáfolta, azonban a szembesítés annyiban eredményre vezetett a másodfokú eljárásban, hogy a vádlottak a tanú vallomására tekintettel azt állították, hogy erre már nem is emlékeznek, azaz nem vitatták a tanú állítását. Előadta, hogy amikor a sértett az édesanyjával távozott, a sértett még akkor is kiabált és vissza akart menni megpofozni vagy megverni a vádlottakat. A sértettet az édesanyja, azaz segítette, fogta a karját, mert nem tudott egyenesen menni, sőt ki is húzta magát az édesanyja kezéből és a saját édesanyjára is mondott egy-két csúnya dolgot. A tanú szó szerint úgy fogalmazott, hogy a vádlottaknak azt kiabálta, hogy „gyertek köcsögök üssetek meg, úgylis kicsinállak benneteket”. Azért provokálta, hogy üsse meg őket, mert az édesanyja nagyobb hatalommal bír. Az édesanyjának is azt mondta, hogy „menj a kurva anyádba, hagyjál már engem, menj a kurva anyádba”.

Az I. r. vádlott a tanú vallomásának hatására elismerte, hogy nem tudja kizárni a radiátorhoz való bilincselést, de hozzátette, hogy a szakma szabályai szerint ez megengedett. Az I. r. vádlott is hangsúlyozta, hogy az előállító helységbe saját jogkörükben nem helyezhetik az előállított személyt csak az ügyeletes tiszt kifejezett engedélyével lehet ezt megtenni. Ezt megelőzi az előállítottnak az ügyeletes tiszt kérdésére adott válasza, arra nézve, hogy van-e betegsége, fertőző betegsége és kötelező előállító helységbe történő elhelyezés esetén ruházat átvizsgálás, saját önszántából nem teheti meg csak utasításra. sértett nem értett egyet tanú vallomásával, állította, hogy ő nem volt agresszív, nem kiabált és édesanyjára még rossz szót soha sem mondott. A tanú vallomásának hitelességét nagyban erősítette annak következetessége, illetve az a tény is, hogy a vádlottak korábbi vallomásaival szembenállóan állította, hogy a sértet radiátorhoz történő kibilincselése megtörtént, azt ő is látta, így kizárható az, hogy a tanúval bármelyik vádlott előzetesen egyeztetett volna. A II. r. vádlott még arra sem tudott nyilatkozni, hogy milyen körülményre nézve tud esetlegesen vallomást tenni tanú.

Mindezen új bizonyítékokkal együtt kellett és lehetett az elsőfokú eljárásban beszerzett bizonyítékokat is értékelni.

Több helyen megjelenik az sértett következetes és ellentmondásos vallomására való hivatkozás az elsőfokú ítéletben, (11. oldal (1) bekezdés, 16. oldal utolsó bekezdés), azonban ez a megállapítás iratellenes, hiszen saját ittasságára nézve és az események

lefolyására nézve is több esetben is ellentmondásba keveredett. Igen lényeges ellenmondásban volt azzal kapcsolatosan, hogy a II. r. vádlott egyáltalán észlelhette-e az ő bántalmazását vagy sem. Szükséges megemlíteni azt is, hogy egy rendőri intézkedés alá vont személy esetében pusztán annak határozott állítását, hogy nem adott okot a rendőri intézkedésre nem lehet az elfogultság mérlegelése nélkül értékelni, hiszen ennek megítélése nem az ő kompetenciájába tartozik.

A vádlottak határozott nyilatkozatot tettek arra nézve, hogy a sértett közterületen vizelt, ami az igen nagyfokú ittasságából következően nem is életszerűtlen és elfogadhatatlan állítás. Ettől függetlenül azonban a hajnali órákban történő igazoltatás és bűnmegelőzés volt a vádlottak feladata, így a sértett szubjektív megítélésnek ebben a körben semmilyen jelentősége nincsen.

Az I. r. vádlottnak a 9. számú tárgyalási jegyzőkönyvében rögzített vallomása szerint a sértettet egy térszerű, körforgalomszerű helyen egy szobornál vagy valami hasonló helyen látták vizelni. Az első fokon eljáró bíróság ítéletének 14. oldal utolsó előtti bekezdésében írt azon ténymegállapítás, hogy az adott helyen akkor még nem volt szobor nem cáfolja a vádlottak ezen vallomását, hiszen ezt a vallomásrészt egyértelműen pontosították a vádlottak, hogy egy térszerű hely volt, ahol valamilyen szobor alakzat szerű építmény is van. A vallomásrésznek nem az az ügydöntő jelentősége, hogy akkor már ott állt e a szobor vagy nem. Az e körben a vádlottak vallomását cáfoló tanúként hivatkozott tanú a helyszínen nem volt jelen, így ő nem is tudott sértett esetleges vizeléséről vallomást tenni, legfeljebb közvetett tanúként, ezért ezen elsőfokú ítéleti hivatkozás téves.

Az ügy lényeges körülménye, ezért szükséges volt a tényállásban is megállapítani, hogy sértett már az intézkedés kezdetén is próbált arra hivatkozni, hogy az ő édesanyja rendőr mikor még fel sem merült az, hogy őt esetleg bármelyik vádlott megütné. (ebben következetes sértetti vallomás, nyomozási irat 47. oldal) Ez a tény ugyancsak lényeges körülmény a bizonyítékok értékelése szempontjából, hiszen ha az ügyben az elsőfokú bíróság által is hivatkozott életszerűséget vizsgáljuk, nehéz elfogadható magyarázatot találni arra, hogy bármelyik vádlott miért bántalmazta volna felettesének a gyermekét jogszerűtlenül.

Azt is a tényállásban kellett megállapítani, hogy az intézkedés alatt a sértett önkívületi állapotban volt, ami nem csupán a vádlottak egybehangzó vallomása, hanem a sértett vallomása is ezt a kifejezést támasztja alá. tanú már a nyomozás során elismerte, hogy teljesen önkívületi állapotban volt, kapálózott, ellenállt a rendőri intézkedésnek. (nyomozási iratok 173. oldal)

sértett 9. számú jegyzőkönyvben rögzített vallomása ugyancsak lényeges a tényállás megállapítása szempontjából, hiszen ezen alkalommal az általa állított rendőri erőszakot követően úgy fogalmazott, hogy az I. r. vádlottat a mellkasánál fogva „eltaszította” magától. A korábbi „eltolás”, „ellökés” illetve ezen vallomásban tett eltaszítás kijelentés egyértelműen mutatja, hogy ez egy nagyobb erő kifejtést igénylő cselekedet, hiszen egy intézkedő rendőrt egyensúlyából kibillenteni, arrébb taszítani komolyabb erő kifejtést igényel, ami akár a hivatalos személy elleni erőszakot is kimerítheti. Ezen vallomásában a sértett elismerte, hogy ő „ellenállt” a rendőri intézkedésnek és elismerte azt is, hogy a

lábát úgy tuszkolták be, meggyűlt a bajuk vele, hogy betegyék a lábát miközben ő kiabált. (9. számú jegyzőkönyv 13. oldal)

A helyszínt a sértett is pontosította azzal, hogy azóta van ott a II. világháborús emlékmű, de a cselekménye megvalósulásának az idején még csak annak az alapzata illetve egy virágtartó volt a kis tér közepén. Ezen vallomásában (9. számú jegyzőkönyv 15. oldal) azt a kijelentést teszi, hogy a másik rendőr, aki a rendőrautó túloldalán volt „szerinte látta” azt, hogy az intézkedő rendőr az ő orrnyergére ütött de ezen alkalommal is elismeri, hogy a II. r. vádlott nem csinált semmit. Az ő szerepe annyi volt, hogy a bilincselésben részt vett, illetőleg rákérdezett, hogy akkor elég lesz -e ahhoz, hogy bevigyűk.

Ezzel szemben sértett és II. r. vádlott szembesítéséről szóló jegyzőkönyvben (nyomozási iratok 169-175. oldal) a sértett korábbi vallomásától eltérően már azt a vallomást tette, hogy nem tudja megmondani, hogy a II. r. vádlott egyáltalán látta-e azt, amikor őt az I. r. vádlott megütötte. Ezt tartotta fenn, és erősítette meg a sértett a másodfokú tárgyaláson tett vallomásában is.

tanú a nyomozás során 2012. március 5. napján tett tanúvallomásában kérdésre válaszolva azt vallotta, hogy a II. r. vádlott véleménye szerint sem a sértett orra ütését, sem a meglökését nem látta. Ezen vallomása összhangban áll a sértettnek a másodfokú eljárásban tett vallomásával, ami alátámasztja azt a ténybeli megállapítását az ítéletében, hogy még az elsőfokú bíróság ítéleti tényállásának elfogadása mellett sem lenne megalapozott a II. r. vádlott bűnösségére levont következtetés, hiszen hogyan valósíthatna meg a II. r. vádlott olyan magatartáshoz kapcsolódó bűnsegédi elkövetést, amit még csak nem is észlelt. Amiről a II. r. vádlott nem tudott, ahhoz értelemszerűen szándékosan segítséget sem nyújthat. A passzív magatartást kifejtő személy csak akkor lehet pszichikai bűnsegéd, ha vagy a sértett védekezésére hat bénítólag, vagy pedig a tettesre gyakorol szándékerősítő hatást (BJD.3584.). A pusztán jelenlét a bűncselekmény elkövetésének helyszínén nem értékelhető pszichikai bűnsegélyként. (BH.1998/368., 2003/139.) A bűnsegédnek tudnia kell a tettesi szándékról és ennek ismeretében a tettel szándékegyesítésben segíti elő a tettesi cselekmény sikerét. (BJD.2443.)

A törvényszék megállapította, hogy tanú és sértett tanú vallomásai eltérnek egymástól, azonban azok hitelességére abból vont le következtetést, hogy egyező elemeket is tartalmaz. Figyelemmel arra, hogy tanú sértett baráti köréhez tartozott és tanúval egy helyről nézte az eseményeket, a vallomásaik közötti ellentmondás nehezen magyarázható. A másodfokú eljárásban felvett bizonyítás tükrében nagyobb jelentőséget kellett volna tulajdonítani a sértett baráti köréhez tartozó tanú vallomásának, aki részben a nyomozási vallomásával egyezően nem tudta alátámasztani a sértett megütését és a vádlottakkal egyező vallomást tett arra nézve, hogy azt láthatta ütésnek, hogy az I. r. vádlott csak magyarázott.

tanú a II. r. vádlottal egyezően és a sértettnek a másodfokú eljárásban tett vallomásával egyezően adta elő, hogy a II. r. vádlott a gépkocsi túloldalán állt és nem volt aktív résztvevője az eseményeknek.

tanú a bírósági eljárásban tett arra nézve vallomást, hogy az elkövetés idején a szobor még nem volt ott, csak egy alapzat (9. számú jegyzőkönyv 43. oldal). Lényeges tanúvallomásából, hogy határozottan úgy nyilatkozott a bírósági eljárásban (9. számú jegyzőkönyv 45. oldal), hogy a bilincselésen kívül nem látott más bántalmazást. Figyelemmel arra, hogy egy rendőrségi intézkedés során megtörténő bántalmazás olyan

rendkívüli esemény, hogy nem jellemző, hogy a sértett barátja azt elfelejtené, ezért egyértelműen a bírósági vallomását indokolt elfogadni, aki egyébként szorosan mellett állt az események idején.

Az elsőfokon eljáró bíróság kérdésfeltevéseinek megengedhetőségével kapcsolatosan szükséges utalni arra, hogy azt követően, hogy tanú határozottan arra tett vallomást (9. számú jegyzőkönyv 45. oldal), hogy a bilincselésen kívül nem látott más bántalmazást teszi fel a kérdést szó szerint a tanács elnöke, hogy "Amikor történt az orra rávágás akkor a másik rendőr kint állt vagy a kocsiban ült?". Egyértelmű tehát, hogy olyan nem bizonyított, a tanú által nem emlékezett eseményre kérdezett rá a tanács elnöke, amely kérdés feltétele a Be. 293. § (2) bekezdés, Be. 290.§ (3) bekezdése alapján megengedhetetlen.

tanú is a sértett baráti köréhez tartozott, aki a bírósági eljárásban ugyancsak nem számolt már be a bántalmazásról, hanem úgy fogalmazott (bírósági irat 9. számú jegyzőkönyv 47. oldal), hogy „az egyik rendőr felé legyintett a kezével”. Nyilvánvaló, hogy a bírósági eljárásban is emlékeznie kellett volna a rendőri bántalmazásra, ha az valóban megtörténik. Arra azonban határozottan emlékezett a sértett barátja, hogy ezt követően a sértett „ellökte magától a rendőrt”. Ezen ellökés kifejezésből is egyértelmű, hogy egy nagyobb erőfelfejtést igénylő cselekedet volt, hiszen az intézkedő rendőrt testhelyzetéből is kibillentette. A bírósági eljárásban a későbbi kérdésekre válaszolva is úgy fogalmazott tanú, hogy az I. r. vádlott (az egyik rendőr) felé csapott. Ezen mondatból sem következik az, hogy az I. r. vádlott megütötte volna a sértettet, a legyintése őt elérte volna.

tanúnak a történő szembesítések során tett vallomása, mely alkalommal ugyancsak azt állította, hogy az I. r. vádlott a sértett „felé ütött, az arca irányába egy alkalommal”. (nyomozási iratok 185. oldal)

a nyomozás során 2012. március 5. napján tett tanúvallomásában beszámolt arról, hogy az I. r. vádlott két esetben rávágott a sértett orrára, azonban ezt úgy fogalmazta meg, hogy ő volt és közösen látták az ütéseket. aki szorosan tanú mellett állt, azonban cáfolta tanú ezen vallomását, hiszen ő nem látta azt, hogy ütés érte volna a sértettet, ő csupán a rendőr vádlottnak a levegőben történő sértett felé csapását tudta megerősíteni. (nyomozási iratok 107. oldal) tanú ugyancsak alátámasztotta, hogy a II. r. vádlott az események során nem is szólt közbe csak a sértettnek a rendőrségi gépkocsiba történő beültetésében működött közre.

A felismerésre bemutatásról szóló 2012. június 12. napján készült Ny.8/2012. számú jegyzőkönyvben tanú ugyancsak alátámasztotta, hogy a II. r. vádlott nem is bántalmazta a sértettet, ő nem is fenyegetőzött és ekkor még olyan vallomást tett, hogy az autóban ült. A II. r. vádlott cselekvőségével kapcsolatban több ellentmondó vallomás is volt így részben ugyanazok a tanúk egyszer az autó mellett az intézkedéshez képesti túlsó oldalon állásáról, más esetben az autóban üléséről tettek említést.

Kiemelendő rendőr őrnagy tanú vallomásából (nyomozási iratok 73-76. oldalig), hogy a sértett barátai miután értesítették arról, hogy fiát a rendőrség dolgozói, azaz a vádlottak előállították a kapitányságra, nem mondtak olyat, hogy a bilincselést megelőzően a fiát bántalmazták volna, illetőleg ilyenre ő nem emlékezett. Minthogy a fiának az esetleges rendőrök általi bántalmazása igen lényeges és szokatlan körülmény, alappal vonható le az a következtetés, hogy abban az esetben, ha ilyet említenek a fia barátai, arra

nyilvánvalóan emlékeznie is kellene. Ennek hiányában pedig a sértett édesanyja vallomása is gyengíti azt az érvelést, hogy bármelyik vádlott bántalmazta volna a sértettet.

tanú ugyancsak arról tudott beszámolni közvetett hallomásbeli tanúként, hogy a II. r. vádlott nem csinált semmit, csak a bilincselésben működött közre. Id. Mlinkó Pál is alátámasztotta, hogy további sérülés is volt a sértett arcán aminek eredetére semmilyen magyarázat nem keletkezett az ügyben.

II. r. vádlott már gyanúsítottként elmondta, hogy társa amikor kivette a személyi igazolványt a pakliból, azt felmutatta a sértett orra elé, hogy itt van az igazolványa, majd azután történt az, hogy az intézkedés alá vont sértett megfogta a kabátjánál az I. r. vádlottat, a feje is közeledett a feje irányába, kicsit össze is koccant a fejük, így ezt ő támadásként értékelte ezért cselekednie kellett.

Helytelen ténybeli következtetést tartalmaz az elsőfokú bíróság ítélet 13. oldal (2) bekezdése, mely azzal próbálta alátámasztani a vádlottak által okozott sérülést, hogy az intézkedés előtt a sértett arcán nem volt semmilyen karcolás, hámsérülés, míg azt követően igen, hiszen semmilyen körülmény nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy a sértett által is elismert ellenállás, kapálózás önkívületi állapotban történő őrjöngés során a gépkocsiban, vagy akár az azt megelőző jogszerű megbilincselés során keletkezett.

Nem fogadható el, még az első fokon eljáró bíróság által megállapított tényállás viszonylatában sem a II. r. vádlott cselekvőségének jogi minősítése, így az, hogy az ő jelenléte szándékerősítő hatással bírt volna az I. r. vádlottra. Az sem nyert alátámasztást, hogy egyáltalán látta a bántalmazás tényét, de az is bizonytalan, hogy látta-e az I. r. vádlott intézkedését, hiszen ő tanúknak az igazoltatás helyszínéről történő továbbküldésével volt elfoglalva, ami az igazoltatás szakmai szabályainak maradéktalanul megfelel. Ugyancsak jogos volt az eljárása, amikor észlelte a sértett által is elismert támadást az I. r. vádlottra. A rugdosódó, ellenálló sértett megbilincselésében és a gépkocsiba való betuszkolásában is nyilvánvalóan közre kellett működnie.

Helytelen és iratellenes következtetéseket tartalmaz az ítélet vallomásának elemzésekor, aki egyértelműen a saját jó hírnevét illetőleg a fiát próbálta vallomásával védeni, hiszen határozottan állította, hogy a fia normálisan viselkedett, azonban ezt a saját fia, a vádlottak, illetőleg a másodfokú eljárásban kihallgatott és további rendőr tanúk is cáfolták.

Az ügyben a sértett édesanyja 2011. november 21. napján jelentést írt a fiával történt rendőri intézkedéssel kapcsolatosan. Ebben a jelentésben rögzítette, hogy amikor az ittas állapotban lévő fiához odament a kapitányság épületében akkor már látta, hogy az orrán keresztben két vízszintes irányú hámsérülés van, illetve a bal szeme alatt egy csikarás. Később ezen jelentésben foglaltak megjelenni a vallomásaiban is bár egy idő után kimaradt a bal szem alatti csikarás az események leírásából. Semmilyen magyarázatot nem adott a sértett sem arra nézve, hogy a bal szem alatti csikarás hogyan keletkezhetett, hiszen azt még ő sem állította, hogy azt bármelyik intézkedő rendőr okozta volna. A bal szem alatti csikarás kimaradt a bizonyítékok elsőfokú mérlegeléséből, azonban annak komoly jelentősége van. Az intézkedés előtt semmilyen sérülést nem észleltek a sértetten,

így ezt sem. Ezen sérülés lehetséges keletkezési körülményére a sértett nem adott magyarázatot, azt még a sértett állítása szerint sem a vádlottak okozták, így nem zárható ki, és kétséget kizáró bizonyossággal nem zárható ki a vádlottak által adott azon magyarázat, hogy a sértett önkívületi állapotú ellenállása során keletkezhetett a gépjárműben az orron lévő sérüléssel együtt.

rendőr őrnagy a jelentésében azt rögzítette, hogy a gyermeke nem volt annyira ittas állapotban, hogy ne lehetett volna vele normális hangnemben kommunikálni, és a 2012. február 8. napján történt tanúkihallgatásakor, majd az elsőfokú bírósági eljárásban (9. sz. jegyzőkönyv 32. oldal) is azt hangoztatta, hogy a fia legfeljebb évente egyszer-kétszer szokott inni, de nem részegedik le, és ezen alkalommal is csak enyhén volt ittas (nyomozási irat 75. oldal).

Ezen jelentésben és a vallomásokban foglalt állítását cáfolta a másodfokú eljárásban kihallgatott tanú, aki látta és hallotta, hogy a sértett sértő szavakat kiabál, provokálta a vádlottakat, hogy gyertek, üssetek meg, és még ekkor is hangoztatta, hogy úgy is megkapja a védelmet, mert édesanyja rendőr. Közben összefüggéstelenül beszélt, szemmel láthatóan annyira ittas volt, hogy nem tudott egyenesen menni. Közben ki is húzta magát az édesanyja kezéből és az édesanyjára nézve is csúnya, sértő kifejezéseket hangoztatott. Szó szerint az édesanyjának azt mondta, hogy „menj a kurva anyádba, hagyjál már engem, menj a kurva anyádba”. Bár viszonylag tág fogalom mit érthetünk azon, hogy valakivel normális hangnemben lehet-e kommunikálni, az ítéletábra úgy ítélte meg tanú vallomásának elfogadása mellett, hogy cáfolta ezzel kapcsolatos állításait.

tanú által az ügygel kapcsolatosan írt jelentésében elismerte, hogy őt csak az a cél vezérelte, hogy gyermekét minél hamarabb hazavigye.

A tanú megerősítette, hogy szakmai és magánkapcsolata nem volt a vádlottakkal, amiből következtetés vonható arra, hogy az esetleges rossz kollegiális kapcsolatból nem adódhatott a vádlottak intézkedése. Az ellentmondásos szolgálati viszonyra nézve a tanú olyan vallomást tett, hogy mint a vádlottak előjárójának ő úgy tekinti, hogy van utasítási joga, csupán csak azt igyekezett cáfolni, hogy adott volna utasítást, ami azért furcsa helyzetet teremtett, hiszen azért érkezett a rendőrség épületébe saját elmondása szerint is, hogy a fiát hazavigye.

A tanú szó szerint az anyai ösztönnel kapcsolatban azt nyilatkozta (9. számú jegyzőkönyv 36. oldal), hogy „ebben a helyzetben azt kívánta meg, hogy minél hamarabb hazavigyem”.

Ezen igen lényeges momentum azonban kimaradt az elsőfokú bíróság bizonyítékot értékelő tevékenységéből, hiszen a vádlottak felettese szolgálati előjárója volt a sértett édesanyja. Nem fogadható el az első fokon eljáró bíróság érvelése (16. oldal (1) bekezdés) arra nézve, hogy nincs jelentősége annak, hogy a sértett édesanyjának volt-e utasítási joga a vádlottak felett, hiszen az egész ügy megértése, az események rekonstruálása részben ezen alapulhat.

Arra helyesen hivatkozott az első fokon eljáró bíróság, hogy bizonytalanság volt abban, hogy a sértett édesanyja milyen szolgálati viszonyban van a vádlottakkal, így arra tett vallomást, hogy nem közvetlen előjáró csak feljebbvaló, így ha szolgálatban vannak,

szolgálatuk teljesítése során nem adhat nekik utasítást, de ez az osztályvezetőkön keresztül megvalósulhat. További kérdésre ezzel kapcsolatban sem tudott választ adni.

Az ítélet 18. oldal (1) bekezdésében a rendőrségről szóló törvény szabályainak egyébként helyes felhívásával rögzítette, hogy a vádlottaknak kötelességük lett volna intézkedést kezdeményezni abban az esetben, ha valóban jogsértő cselekményt észlelnek. A vádlottak azonban ezen intézkedés hiányát elismerték, ennek megfelelő magyarázatát adták, azonban a vád tárgyává nem ezen cselekmény volt téve.

Elfogadható védekezés a vádlottak részéről, hogy úgy próbálták megoldani a számukra kellemetlenné vált szituációt, hogy abból semmilyen problémájuk ne adódjon, különösen egy felettes kollégájukkal.

Az Egri Törvényszék ítélete jól összefoglalta az I. és II. r. vádlottak vallomásainak lényegét, azt külön megismételni nem szükséges. Elismerte az I. r. vádlott, hogy nem akart ügyet csinálni a sértett édesanyjára tekintettel a sértett szabálysértéséből, azonban szükséges e körben rögzíteni, hogy ezzel a 1978. évi IV. törvény 225. §-ban foglalt hivatali visszaélés büntettét ismerte el, továbbá elismerte a 2011. november 28. napján kelt jelentésről, hogy az valótlan tartalmú amivel az 1978. évi IV. törvény 275. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntettét ismerte el, függetlenül attól, hogy ezen bűncselekményekben megvádolva nem volt. A vádban le nem írt történeti eseménysor alapján a vádlottak bűnösségének kimondása e bűncselekményben jelen eljárásban fel sem merülhetett, az a vádelv alapvető szabályaiba ütközne.

Természetesen helyes az elsőfokú bíróság jogszabályi levezetése a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 12. § (1) és (2) bekezdésére hivatkozva, hogyan kell a jogellenes utasítás teljesítését megtagadni a rendőrnek, azonban az ezzel kapcsolatos védekezése a vádlottaknak életszerű volt. A vádlottak ugyanis elismerték a hivatali visszaélés büntettének az elkövetését, azt, hogy a felettesük gyermekével azért nem intézkedtek és azért engedték haza, hogy abból senkinek problémája ne legyen és ezzel kapcsolatosan még a hamis közokirat készítésével kapcsolatosan is elismerően és beismerően vallottak.

A nyomozási iratok 21-27. oldalain található 2011. november 28. napján kelt, illetőleg vádlott 2011. november 28. napján kelt jelentése a sértettel kapcsolatos igazoltatásról. Az ítélet tábla meglátása szerint nem fogadható el a bűnösség alátámasztására az a tényből tényre történő helytelen következtetése az első fokon eljáró bíróságnak (ítélet 15. oldal (1) bekezdése), hogy a vádlottak védekezésének ésszerűtlenségét támasztja alá, hogy jelentésükben arra hivatkoztak, hogy a sértett olyan ittas állapotban volt, hogy nem tudta megmondani hol lakik, ezért kérte meg a vádlottakat, hogy vigyék őt biztonságos helyre, akik bevitték a sértettet a kapitányságra. Valójában a vádlottak védekezése nem abban merült ki, hogy a terhükre rótt 5 illetve 3 éves szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekményt tagadták, hanem, közben lényegében beismerő vallomást tettek egy ugyancsak 5 éves szabadságvesztéssel fenyegetett hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisításra, illetőleg ettől térben és időben elkülönülő hivatali visszaélésre nézve. Abban az esetben, ha a sértett jogszerűtlen megbilincselését, vele szemben alkalmazott

jogszerűtlen kényszerintézkedést akarták volna lepapírozni, akkor nyilvánvalóan nem arról írnak hamis jelentést, hogy pusztán a sértett ittassága miatti megóvása érdekében kísérték őt be a kapitányságra, hanem a kényszerintézkedés alátámasztására rögzítenek tényeket. A két jelentés éppen azt támasztja alá, hogy a vádlottak rosszul értelmezett hivatásrendi elkötelezettségéből próbálták meg a feljebbvalójuk fiával szembeni eljárást eltusolni, csak közben nem számítottak arra, hogy mégis feljelentést tesz ellenük a sértett, és velük szemben eljárást kezdeményez. A vádlottak azt követően, hogy tudatában lettek annak, hogy ellenük büntetőeljárás indul, kezdtek el védekezni azzal, ami állításuk szerint a valóságban is megtörtént, hogy a sértettel szemben miért is kellett intézkedni, vele szemben miért kellett kényszerítő eszközt alkalmazni. Az ítélet 15. oldal (1) bekezdésének utolsó előtti sorában ezen körülménynek a terhükre rovása nem elfogadható, hiszen miután gyanúsítottak lettek tudatába kerültek annak is, hogy a sértettért történő kiállásuknak a továbbiakban nincs ésszerű oka az ő szempontjukból.

Már a nyomozási eljárás során hosszas bizonyítás folyt arra nézve, hogy a vádlottak megbilincselték-e a sértettet, hozzá bilincselték-e a sértettet a rendőrség épületében a radiátorhoz. Ezt a vádlottak tagadták, azonban Tóth Erika, a bíróság által szavahihetőnek elfogadott tanú egyértelműen tisztázta, hogy a sértett hozzá volt bilincselve a radiátorhoz. tanú vallomásának hitelt érdemlőségét az is erősíti, hogy egyaránt tett terhes vallomást a sértettre, a sértett édesanyjára, egyben a vádlottakra is. A bíróság megítélése azonban a radiátorhoz bilincseléshez kapcsolódóan az, hogy bizonytalanság van a rendőrségi gyakorlatban azzal kapcsolatban, hogy megengedett-e személynek radiátorhoz mint tárgyhoz történő bilincselése, és ezt megpróbálták tagadni amiatt is, hogy erről a kényszerintézkedésről jelentést nem írtak.

Helytelen következtetése az első fokon eljáró bíróságnak arra nézve, hogy a kényszerítő eszköz alkalmazása jogellenes volt, és az nem felelt meg a Rendőrségi törvény 16. § (1) bekezdésében és a Szolgálati szabályzat 39. § (1) bekezdésében foglaltaknak, mert nem tartották be az arányosság elvét. Az elsőfokú bíróság ugyanis azt állapította meg, hogy a sértett magatartása nem indokolta vele szemben kényszerítő eszköz alkalmazását és a rendőri intézkedést sem. Az ítéletábra megállapítása ezzel szemben az, hogy a rendőri intézkedés alkalmazása is jogoszerű volt és különösen jogoszerű volt a kényszerítő eszköz alkalmazása, az ezzel kapcsolatos helytelen következtetést azért vonhatta le az elsőfokú bíróság, mert még a sértett vallomásában elismert ellenszegülés részleteit sem rögzítette ítéletének tényállásában.

Az ügyészi perbeszéd érveivel ellentétesen abból a körülményből, hogy a vádlottak a sértett radiátorhoz bilincselését az eljárás kezdetén tagadták, nem következik az, hogy a sértett orrának plasztikkártyával való megütése is megvalósult volna.

Az kétségtelenül megállapítható jelen ügy eljárási adataiból is, hogy abban az esetben, ha rendőr járőr szabálysértési eljárás miatt intézkedik, akkor ezzel kapcsolatosan rádióon jelentést kell tenni az ügyeletesnek, azonban jelen ügy speciális személyi körülményeivel is magyarázhatóan ez nyilvánvalóan elmaradt. Önmagában ezen tényből azonban csupán helytelen ténybeli következtetéssel lehetne a vád tárgyává tett cselekményekben való bűnösségre következtetni.

tanúvallomásában ezt ki is hangsúlyozta azzal, hogy azon intézkedés alá vont, aki harcol vagy veszélyes személy, nem az a legelső szempont a rendőri intézkedés során, hogy mindenféle rádiózzanak, hanem le kell gyűrni a személyt, biztosítani a társat és később, ha lehetséges kell sort keríteni a rendőri rádiózásra. (9. számú jegyzőkönyv 22. oldal)

Ugyancsak nem volt előírászerű az intézkedés abban a tekintetben, hogy az egyik vádlottnak a hátsó ülésen kellett volna a sértettel helyet foglalnia, azonban ezen szabályszegésből sem lehet következtetni a bűnösségükre.

tanú, aki ügyeleti szolgálatot látott el a vádbeli eset idején, vallomásában alátámasztotta, hogy a teljesen szabályos eljárás az, ha igazoltatás, priorálás esetén telefonálnak közvetlenül vagy az ügyeleten keresztül a nyilvántartóba, de előfordul esetenként, hogy jelentik, hogy behozták az eljárás alá vont személyt és csak bent mondják el, hogy mi történt. Mindenképpen jelenteni kell az ügyeletesnek, ha kényszerítő eszközzel kapcsolatos esemény történt. Jelen ügyben a kényszerítő eszköz alkalmazása nem volt vitatott a vádlottak részéről, az általuk is elismerten megtörtént, csak azért nem jelentették védekezésük szerint, hogy a sértettet a további eljárástól megóvják, figyelemmel az édesanyjára.

Nem felel meg az iratok tartalmának, hogy a sértett flegma, szemtelen, ellenszegülő magatartását és azt, hogy nekiugrott a vádlottaknak, a vádlottak vallomásán kívül semmi sem bizonyítja, (ítélet 16. oldal 5. bekezdés első mondata), hiszen ezt a vádlottak vallomásán túl részben a sértett is elismerte, részben tanú vallomásából is maradéktalanul rekonstruálható volt.

Téves megállapítást tartalmaz az ítélet (17. oldal) annak rögzítésével, hogy nem jártak el jogszerűen a vádlottak, amikor a rendőrkapitányság épületében nem az előállító helyiségben, hanem a folyosón helyezték el a sértettet, és azt is helytelenül állapította meg, hogy nem felelt meg az előírásoknak a sértett kezének a radiátorhoz történő bilincselése. Ugyancsak helytelen álláspontot foglal el az első fokon eljáró bíróság, amikor rögzítette, hogy az sem felelt meg az előírásoknak, hogy a sértett irattárcáját elvették, de a mobiltelefonja nála maradt.

A jogi indokolás körében szükséges felhívni a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvényt, melynek 48. §-a a bilincs használat körében tartalmazza, hogy a rendőr bilincset alkalmazhat személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy önkárosításának megakadályozására, támadásának megakadályozására, illetőleg ellenszegülésének megtörésére is. Mindezen okok maradéktalanul megvalósultak a sértett viszonylatában.

Szükséges még utalni a 30/2011.(IX.22) BM. rendeletre, amely a rendőrség szolgálati szabályzatáról szól. Ezen rendelet 44. §-a indokoltnak tartja különösen a bilincs használatát azzal szemben aki a b) pont szerint az intézkedő rendőrt, annak segítőjét megtámadja, a d) pont szerint akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg illetve az e) pont szerint aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget. Ezen feltételek a sértettnél a tényállásból megállapíthatóan megvalósultak. A rendelet 44. § (4) bekezdése szerint a bilincselés módja

lehet a d) pont szerint indokolt esetben a tárgyhoz bilincselés. Ezen tárgyak közül a radiátorhoz való bilincselést nem zárja ki egyetlen jogszabály sem, pusztán az (5) bekezdés tiltja a tárgyhoz bilincselés alkalmazását járműben történő szállítás közben. Tilos a bilincselés olyan módon való használata, amely indokolatlan fájdalmat, sérülést okoz vagy jellegénél fogva megalázó. Ezek a kizáró rendelkezések a sértettnél nem valósultak meg, önmagában a rendőrkapitányság épületében történő bilincselés nem tekinthető megalázónak, nem egy közterületen történt megalázó testhelyzetben a sértett bilincselése. jogszabályi előírásokkal egyezően hivatkozott arra vallomásaiban, hogy tárgyhoz kibilincselést lehet alkalmazni. (9. számú jegyzőkönyv 23. oldal)

Szükséges a jogi indokolás körében hangsúlyozni, hogy a rendőrkapitányság épületébe való beszállítást követően az ügyeletes tiszt felelőssége az előállítottról történő döntés.

Onnantól kezdve, hogy beszállítják az előállítottat a kapitányságra, az ügyeletes tiszt felelőssége, az ügyeletes tiszt döntése, hogy hova bilincselik, viszik-e orvoshoz, beteszik-e előállító helységbe. Az előállító helységbe történő elhelyezés nem egy egymozzanatos cselekmény, sorszám szerint át kell venni az előállítottól a készpénzt, cipőfűzőt, nadrágövet, stb, mindezt tételesen fel kell írni és vele aláíratni. Jelentősége lehet annak is, hogy az előállító helységben van-e kamera, mert ha nincs akkor plusz embert kell oda kiállítani. Az előállító helységbe történő előállítás esetén egy plusz embert kell annak ellenőrzésére felállítani. Az előállító helységnél lényeges lehet, hogy van-e ellenkező nemű személy a helységben, ugyanis az is kizárja az előállítást, de ez mind az ügyeletes tiszt felelőssége, az a vádlottak terhére nem róható.

A védő a 9. sorszám alatti beadványban több irányban terjesztett elő bizonyítási indítványt, összesen tíz pontban. A bíróság az indítványnak részben helyt adott, a sértetti sérülésre nézve orvos szakértői bizonyítást folytatott, kihallgatta a vádbeli időben a rendőrkapitányságon biztonsági őrként dolgozó személyt, továbbá biztosította II.r. vádlottnak a vallomástételt, hogy érdemi védekezését a fellebbezési bíróság előtt előterjeszthesse, emellett tanúként hallgatta ki sértettet. A bizonyítási indítványt azonban részben elutasította, melynek indokát a Be. 258. § (3) bekezdés f) pontjának előírása alapján a következőkben adja meg.

A vádbeli események idején szolgálatot teljesítő ügyeletes parancsnok személyének felderítését azért nem látta szükségesnek az ítélőtábla, mert az ügyeletes parancsnok a rendőrkapitányságon nem volt jelen, az eseményekről nyilatkozni nyilvánvalóan nem tud, arra nézve meghallgatásra került az eljárás során az ügyeletes tiszt, mind a nyomozási, mind a tárgyalási szakban. Ebből az okból kifolyólag az ügyeletes tiszt újabb kihallgatását sem látta szükségesnek az ítélőtábla. Annak nincs jelentősége, hogy tanú miért íratott jelentést az esetről 15 nappal később. Az ügyeletes tiszt, illetve ügyeletes parancsnok nyilatkoztatása arra vonatkozóan, hogy tettek-e feljelentést amiatt, hogy rendőr hozzátartozója bűncselekményt vagy szabálysértést követett el szintén nem szükséges. Nyilvánvalóan nem tettek, hiszen nem is tehettek feljelentést, mivel sem az eljáró rendőrök, sem jelentéséből nem értesültek arról, hogy az ügy sértettje bűncselekményt vagy szabálysértést követett volna el.

I. r. és II. r. vádlottak az 1978. évi IV. törvény 137. § 1. pont l.) alpontja alapján - figyelemmel a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 1. § (1) és (2) bekezdéseiben foglaltakra - a cselekmények elkövetésekor hivatalos személynek minősültek.

Az eltérő tényállás alapján azonban kétséget kizáróan nem állapítható meg a vádlottak bűnössége egyetlen bűncselekményben sem, ezért a másodfokú bíróság a vádlottakat a Be. 331. § (1) bekezdése alapján, utalva a 6. § (3) bekezdés b) pontjára, az ellenük emelt vád alól felmentette.

A felmentés folytán az eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 339. § (1) bekezdése értelmében az állam viseli.

A másodfellebbezés joga a Be. 386. § (1) bekezdés c) pontján alapul.

Debrecen, 2014. április 30.

Dr. Elek Balázs sk.	. Gömöri Olivér sk.	. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A kiadmány hitelélül:

Kiadó.